

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, December' 7-dikén 1821.'

Joniai Szigetek.

A' K o r f u i Ujságlevelekben Okt. 27-dikén illy Akta találtatott a' C e r i g o szigetén eléfordult (egy alább is megemlítettö) történetekről: — “

„Minekutánna a' Senátus, néhány gonoszok által a' C e r i g o szigetén elkövetett rüt cselekedetre nézve, ö Excellenciájának az (Ánglus) Lord Fő Biztosnak kívánsága szerint rendkívülvaló gyűléstartásra özsze gyülekezett volna, öly czéllal, hogy azon dolgok felett tanácskozzék, a' mellyek ezen sziget' lakosainak csendességét, karakterét, hírénevét, 's az idegen Státusok eránt való állapotját nagyon veszedelmezthetnék — arra nézve, hogy az illy gonoszságok' elejébe jövendöre nézve gát tétethessék, szükségesnek találta a' Senatus az alább eléforduló Határozás (*) által C e r i g o szigetét a' M a r t i a l i s T ö r v é n y alá vetni 's azon iparkodni, hogy egy illy rettentő bűnnek istentelen gerjesztöji, okozóji, éppen azon keménységgel megbüntettesse nek, a' mellyet az illy környülállások és esetek megkívánnak: — “

(*) „C o r f u , Oktober' 20-dikán 1821. Senatusi Határozás. —

„Minthogy a' C e r i g o i Residens által e' hónap' 12-dikén tétetett, 's ö Excellenciája a' Lord Fő Biztos által a' Senatus' elejébe küldetett tudósításból kilátszik, az, hogy C e r i g o szigetén C a v a n n a nevü

falunak lakosai által nagyon rüt, rettentő ésterhesítő környülállásoktól követődött bűn követtetett-el, kik, néhány Mainotokkal (Török Országi lakosokkal) való özszebeszélés után, kiknek azt ígérték vala, hogy öket a' magok Törvényes Országlószékjek ellen segíteni fogják, 41 Törököket, kik a' szigetnek ezen részére kiszállottak vala, álnokúl a' sziget' belső részére csaltak vala, legkegyetlenebb és legembertelenebb módon meggyilkoltak, a' midon az éloket a' holtakkal özsze kötöztvén 's öket szörnyü nagy kövekkel megterhelvén, illy állapotban a' tengerbe hányták — 's minthogy az is világos továbbá, hogy, midön a' Helybeli Kormányshék az említett C a v a n n a nevü faluba Polgári Biztosokat küldött volna, öly utasítással, hogy azon Személlyeket, a' kik ezen undorító cselekedeteknek elkövetése által magokat bünösökké tették, fogságra tegyék, ök ezen Polgári Tiszteknek, a' magok kötelességeiknek tellyesítésében ellent állottak, a' melly történetek után a' feljebb említett Residens a' Helybeli Kormányshékkal egygyetértve meghatározta, hogy a' M a r t i a l i s T ö r v é n y t , az Aprilis' 5-dik napján 1821-ben készült Bill szerént, a' többször említett faluban proklamáltassa; — “

„Meghatározatik, a' mi következik

„1) A' C o n s t i t ú t z i ó s H e l y b é l i T i z t i k a r o k által a' feljebb említett Bill' ereje szerént kihirdettetett M a r t i a l i s T ö r v é n y helybehagyattatik, 's az egész C e r i g o szigetére 's minden hozzátartozókra kiterjesztetik.

„2) Az említett Kihirdetésnek napjától fogva számlálván, minden Polári Helybelt Tisztikarok vissza térni kötelezettek a magok hivatalos foglalatosságaiuknak folytatására.

„3) Ö Excellentziája a Lord Fő Biztos kérettetik a Senatus által, hogy ezen környülállásokra nézve minden büntetési és előrevigyázási eszközöket elévétésesen, mellyeket a maga bölcsessége szerint ezen eléfordúlt történetekre nézve szükségeseknek lenni gondol.

„4) Ezen Határozás nyomtattassék ki, s azon Tisztikarokhoz, mellyeket illet, végrehajtás végett küldetessék-el —“

„Theotoky. — Sidney Osborne,
Titoknok.

Helybehagyta: Maitland, Lord Fő Biztos 's t.

Török Birodalom.

Nem régen emlékeztünk vala a Lepantói öbölben Galaxidi mellett eléfordúlt történetekről. Most ezekről ekképpen írnak bővebben: —“

„A Török hajós sereg September 19-dikén Patrasnál megjelenván, s ott vas-macskákon megállapodván, a Fő vezér azonnal kiment a Paschához, s velle az Insurgenseknek ezen vidékekről lejendő elkergettetések eránt megegyezett. September 21-dikén, öt Briggek, mellyek az Egyiptomi hajós Osztálytól valék voltak, Patras mellől elevezvén, a Lepantói öbölbe vették evezéseket. a hol Calamuc-dartinál vasmacskájikat kihányták. Egy fegyveres sereg ugyan oda a szározon indúlt útnak. Ezen seregek Albaniaiak és Egyiptomiak voltak, mellyekkel a Patra-si Pascha az Umblói hegyre, hova a Görö-

gök három ágyukkal állottak vala ki, reá ütött. A tüzelés eleintén nagyon hevesen folyt. A Görögök azonban nem sokáig állhattak ellen, s a Törökök az ő ágyukat elnyervén, azokat Patrasba vitték. Ismail Bei azonközben az Albaniai seregnek egy osztályával az Umblói hegyen által nyomakodott, s egy azon találató klastromot elfoglalván, abban magát megerősítette. Hadi és eleségi készületet is sokat talált ezen klastromban. Sept. 29-dikén ugyancsak az Egyiptomi hajós seregnek 24 hajókból álló osztálya Galaxidihöz evezvén, fegyveres serget is vitt oda. Hasonlóképpen ugyan oda vette evezését a Patra-si Pascha is számos apró szállító hajókkal, a mellyeken nagy számú, külömbkülömb Európai nemzetekből való hajós legények is találtattak. Hasonlóképpen ugyan oda vette evezését Oktober 1 ső napján estve a Salonai Ismail Bei is négy hajókkal, mellyeken 800 emberekből álló sereget találatott. Utóbb, Okt. 3-dikán, a fobb erő is oda vette evezését, a melly 4 linea-hajókból, 14 fregátokból s 5 Briggek-ből állott. Ezek a Papas nevű fok felé tartottak. Mind ezek a mozdulások tehát nyilván mutatták, hogy ezen Török tengeri erő a Galaxidi mellett özszesereglett Görög hajókra akar reájok csapni. A minthogy Okt. 5-dikén már meg is érkezett volt a hír Zante szigetére, hogy a Törökök, kevés órákig tartott csatázás után, a Görögöket, minekutánna ezek a Török hajókat, gyújtó hajók által meggyújtani és semmivé tenni, sikereslenül iparkodtak volna, megverték, s hatvan hajójukat, mellyek közt több Briggek s még nagyobbak is találatottak, részint semmivé tették, részint elfogták. A tengeri győzedelem után a Török fegyveres seregek, az Ismail Bei vezérlése alatt, a hajókon lévő ágyuknak oltalma

alatt, Galaxidihez s' szárazra kiszállottak, s' a városra reáütöttek, a' mellyet nagyon gyenge ellentállás után elfoglalván, azt kevés órák alatt hamuá égették. Azon lakosok, kik a' tűzből s' kardoktól megmenekedhettek, a' hegyekre szaladtak ki s' ott tévelygenek. — A' Patrasi Pascha' seregei sok nyereséggel tértek vissza tanjájkba. Az itt nyert Görög hajók azok, mellyekkel a' Török hajós sereg, a' Dardanellákhoz győzedelmesen vissza érkezett.

Azon Zantei történetekről, mellyekről a' Londoni Ujságokból már hasonlóképpen emlékeztünk régebben, most eképpen irnak az újabb tudósításokban, egyenesen Zantéból Oktob. 15-dikén: — „A' Lepantói öbölből, a' feljebb említett tengeri csatázásokról vissza felé evező Török hajók között egy Brigg, mellyet a' Török vezér vigyázatra Zante' déli partjai felé kiküldött vala, Okt. 9-dikén nap' feljötekor egy Görög hajós-osztállyal találkozáván, négy Görög hajók a' Török Brigget körül vették, s' nagyon heves verekedést folytattak véle, a' melly valami hat órát tartott. A' Török hajós-sereg azonközben a' nagy ágyuzást hallván a' Kapudana-Bei' vezérlése alatt a' veszedelemben lévő Briggnek segítségére jött, hanem a' Görögök az ő közelgetését eszekbe vévén, őtet be nem várták, hanem a' csatázó helyet oda hagyván eltávoztak. A' Török Brigg azonközben a' nagy szélvész által ide s' tova hanyattatván, Zante' déli partjához csapattatott s' ott megfeneklett. A' Zantei lakosok a' hajónak szerencsétlen történetét eszekbe vévén, felfegyverkezve oda siettek, és a' a' Törökök ellen való nagy gyűlölség által lelkesítettvén, a' hajónak néki estek, azt felgyújtották, s' a' rajta lévő embereket öszszevagdalták. Ekkor a' Zante szi-

getén lévő Ánglus Kommandáns, megértvén, hogy mi történt a' szerencsétlen Törökökkel, 12 emberekből álló őrző csoportot küldött-el a' neutralitásnak fenntartására, a' melly csoportnak Ánglus vezére minden szépszerént való eszközök által próbálta a' Zantei népet a' csendeségre s' rendre vissza téríteni, de a' melly, a' helyett hogy engedelmeskedett volna, annyira elvetemedett, hogy az őrizetre oda küldetett csapatot reátüzeléssel fogadta, melly által néhány emberek megölettetek s' többek megsebesítettek. — Ezen történet arra iuditotta a' Zantén lévő Ánglus Tisztikarokat, hogy a' Martzialis Törvényt ezen szigetnek lakosai között proklamáltassák.

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Irlandia' déli részein folyó nyughatatlankodások, a' Nov. 21-dikén költ Londoni Ujságlevelek szerint még mind jobbanjobban nevedtek. A' Lord-Lieutenant két Proklamátziót hirdettetett-ki az eránt, hogy a' támodásban foglalatoskodó tartományokban a' katonaság szaporittassék. A' Limericki Grófságba, a' melly legkissebb és csak 50 négyszeg mértföldekből s' 198,160 lakosokból áll, már 2—3 ezer emberekből álló fegyveres nép mentbe, de még eddig ez sem állhatott ellene az éjjeli elvetemedéseknek, s' a' házakhoz való berontásoknak. A' Dublini Journal Nov. 16-dikán nagyon megrettentette vala a' lakosokat, azt irván, hogy a' következő napon egész massával való felkelést fognának tenni az Insurgensek, a' melly ugyan szerencsére nem történt-meg. A' Corcki Grófságban lévő Mallo w nevű népes ferdő-helybeli gazdag polgárok, felesummát tettek öszsze az ott lévő nemzeti katonaságnak buzdittatására, azért, hogy

Éjjel napon fegyverben álljanak és vigyázzanak, 's magok a' legelévelőbb polgárok beiratták neveiket a' Politziai tisztek közzé. Az Országúton éjjel nappal járnak fel 's alá az örálló csoportok. Malowba megérkezett Generális Aylmer 's Corkból fegyveres sergeket is vártak oda.

Spanyol Ország.

A' Madridból Párisba érkezett tudósítások szerint Infáns Ferencz Lajos Ferdinánd, Kadixi Herczeg, a' Király' második testvéröcsének Don Franz-de-Paulának és Charlotta Ludovikának a' Berry Herczeg' Özvegye' testvérének (a' Nápolyi Koronaörökös Princz' leányának) 1820-ban Május' 6-dikán született fija, a' közelebb lefolyt Nov. 15-dik napján Escorialban meghalt, melly szomorú történetről a' tengeri Minister, ki ekkor éppen ott a' Királyi Udvarnál volt, a' Cortesek' gyűlését tisztiképpen tudósította.

Egy Madridi tudósításban Nov. 13-dikáról ezek találtatnak: — „Itt minden napokat valamely botránkoztató cselekedet által bélyegeznek a' revolúziós emberek. E' hónap' 10-dikén reggeli 9 órakor az Aranykút' klubja előtt öszszecsoportozások történtek, ezek processzióval az uczákon le 's fel jártak, 's Szabadsági és Riegó' tiszteletére készült énekeket énekeltek, 's minekutánna útjokban a' számjok meglehetősen megnevekedett volna a' Zelenque nevű piaczon karikába állván, néhányan felkiáltottak, hogy Kadixi barátjaik' példaadása szerint ők is csináljanak a' utadafét az Universalnak egy árkusával, mellyet, egyszersmind a' Traga-la-perróra reá kezdvén, 's azt kiáltozván, hogy: „le a' Ministerekkel! Éljen Riegó!“ — azonnal végre is hajtottak. Némeltyek még ezt is kiáltották:

„Éljen Riegó Császár!“ Az egész város nagy félelemben vala. A' csendességszerető lakosok ajtajikat bezárták; a' dühösök' fanatikuskodása óránként nevedett, 's undok cselekedetektől lehetett tartani — hanem több felölről érkezvén fegyveres vigyázó csoportok, ezek által a' lármázók széllyel kergettettek 's a' csendesség egyéb eránt helyre állott, csak a' főbb lázzasztók vették-be néhány házakba magokat, a' hol kérelmet készítettek a' Cortesekhez az eránt, hogy a' Ministerek tétetessenek-le. Nem ok nélkül lehetett félni, hogy ezen lárma a' következt napon is meg fogna újittatni: de csakugyan nem érezték magokat a' lármázók olly erővel lenni, hogy a' Tisztikarok által a' csendességnek fenntartatására kiállittatott fegyveres erőnek ellene állhassanak, melyre nézve ezen estve tellyes csendességben maradtak mindenek. Nem így történt a' dolog 12-dikben estve, a' midőn valami száz lázzasztók a' Nap' kapujához tolakodván, ismét így kiáltoztak: „Le a' Ministerekkel! Éljen Riegó!“ A' strázsán álló Tiszt megintette a' lármázókat, hogy oszoljanak széllyel, külömben reájok lövet, hanem eleintén nem volt foganatos a' fenyegetődzése, 's az Újságégetés itt is véghez ment: hanem midőn ennek végfelé a' lármázók' sergéből valaki a' strázsákra reá lőtt volna, ezek ekkor a' Tiszt' parancsolatjára a' lármázókat körül vették 's közülök 32-töt fogságra vittek. Egy Oberslieutenánt is találtatik köztök, a' ki polgári ruhába lévén öltözködve, a' lármázókat kommandirozta. Azt beszéllik, hogy két vagy három embereket, a' kik mikor Madridban valami efféle támodás volt, mindenkor fő személyeket jádztak a' népnek lázzasztásában, példásan meg akarnak büntetni. Egy szóval a' fő város most ollyan, mint ha az ellenség

ostromlaná; a' strázsa csoportok megvagnak kettőztetve; a' Militzia és a' reguláris őrző sereg szünetlenül fegyveresen állanak; a' Polgári Kormányozó gyakran tanácskozik most a' Fő Kapitánnyal majd a' Municipalis tisztekkel. Escorialba, hol a' Királyi familia van, gyakran küldetnek ki követségek. Granadába, Malagába 's más városokba is sürgető tudósításokat küldöttek a' nyughatatlankodók, meghíván őket, hogy ezek is olly tudósításokat küldjenek Madridba, mint a' Sevilla 's Kadiks beliek küldttek, különben a' szabadság' és haza' ellenségeinek fognak tartatni. —

„Saragossában ismét felemelték fejüket a' Riegó' barátjai; 10-dikben estve ismét illy kiáltozással jártak le 's fel az uczákon a' tolongók: „Éljen Riegó! haljon-meg Moreda!“

A' Journal-de-Paris ekképpen szoll: — „A' Madridból Nov. 12-dikén indult tudósítások szerint Kadiks úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy nem tart a' jelenvaló Systemával; a' város és a' híd, mellyen oda bemennek, úgy erőssítettnek, mint ha az ellenség a' kapu előtt állna. Egész Andalusia-ban nagy mozgás van; nagy történethez készülni látszanak mindenek. A' finanzia olly rossz lábakon áll, hogy már rosszabbakon nem lehet. Hat hónapoktól fogva semmi tisztviselő, még Minister se' kapott fizetést. A' közönséges kassában nincs több 1000 vagy 1200 Piastereknél, a' melly alig elég a' Madridi őrzőseregnek néhány napokig való fizettetésére.

Barcellonában még 70—80-ra telik napjában a' halottak' száma. Eleintén leginkább a' legjobb korú és erejű embereket lepte-meg a' Sárga-hideg; most már nagyobbadon az aszszonyokat, gyermekeket 's öreg embereket bántja. Egy Ánglus illy eszközökkel való éleést jóval a'

Londoni levelekben a' Sárgahideg ellen — 1) Ha valamely városban jelenteni kezdi magát ezen nyavalya, az uczákon és piaczkon nagy tüzeket kell csinálni 's puskaport is kell belé hányni — 2) Az emberek egész testjeken viaszkas tafotából készült ruhát hordozzanak, még pedig úgy, hogy az, füleiket és fejeket is egészen betakarja; alorczát is tegyenek ábrázatokra mikor kimennek házaikból, 's az alorczát jól fokhagymázzák-meg; e' mellett napjában igyanak öt hat jó pohár Maderai bort, de elegyítsék-meg Chinaporral — 3) Ha valaki eszébe veszi, hogy a' Sárga-hideget elkapta, azonnal vegyen-be egy pohár citromlevet, kezeit és lábait pedig mind addig dörgöltesse körözbogárral, míg hojagok nem támoznak rajta 's víz nem folyik belőlök. Teste' alkattatásának erejéhez képpest Bordeauxi bort is igyék, megmelegítve, 8, 9 vagy 10 pohárral. Egy ennyi citromlevet is elegyítsen belé. Ezek arravalók, hogy szüntelen izzadjon, míg meg nem gyógyul.

Sevillából így irt Nov. 3-dikán az Impartial nevű Ujságnak kiadójihoz egy magános levelezőjök: —“

„Uraim! Képzem, hogy nem ijednek-meg az Urak, ha értessekre adom, hogy Ujságjoknak 42-dik számú darabját, itt a' Franciskánusok' piacznán megégették, nem Hohér' keze által ugyan, minthogy ezt meg nem találták, hanem egy tisztviselőnek kezei által, a' ki Amérikába rendeltetett vala, de a' kit azért, hogy maga oda el menni nem akart, Madridból elkergettek vala. Éppen illy kevés nyughatatlanságot fog az Uraknak okozni azon irásnak szemlélése, mellyet itt tegnap néhány Tisztikarok az Országlószékhez készítettek 's t. Ezek mind azon embereknek esmeretes taktikájik, a' kik mindenkor az ár-

tatlan és türelmes népnek nevében beszélnek, 's azokat ezen Firma által takarják, a' mellyekről azonközben már az uetzákon és kávéházakban is nyilvánosságosan beszélnek. Minthogy az állapot naponként kritikussodik, ehézképpent naprólnapra nyilvánosságosabban szükség beszélhienek is, azért, hogy végezetre az emberek' szeméi ki-nyiljanak, 's azon megfogó urkokat, mellyek által egy kised rész a' nemzetnek felettébb sokkal nagyobb részét, melly a' feneketlen örvénynek már éppen a' szélénél szunnyadozik, meglephessék 's megfoghassák. A' csendességet szerető embereknek szerencsétlenségekre, ez a' faktziósus de felettébb munkás, olly kevés számú rész, hogy a' Spanyol nemzetnek három per Cent részét is alig teszi, két ostrom-bástyákhöz támoszkodik, a' mellyek a' magok tulajdonságaikhoz képpent nagyon erősek. Az elsőt ezen ostrom-bástyák között, teszik a' gonosz természetű titkos Egygyesületek, a' mellyeknek, Comunerós, Carbonari, Calderari, Színes Kömivesek (Colorati Murarii) a' nevek, 's a' mellyeknek célzása abban áll: hogy a' mi becsületes mezei gazda és szorgalmatoskodó embereinket demoralizálják; az ő második ostrombástyájakat azok a' sok ifjú tisztek formálják, kik a' las-Cabezas-de-S. Juannál 's más helyeken szerzett dicsőség által megvakittatván, az említett Egygyesületeknek zászlójára megesküdtek, és a' kik azoknak a' nagy és felettébb bűnös dicsősségszomjúzó embereknek munkálódó eszközeikül szolgálnak, kik a' Comunerósoknak, Carbonáriknak 's egyéb efféléknek vezérlőjek lévén, Madridban tartózkodnak, 's onnét mind azokat a' mesterséges mozgásokat kormányozzák, mellyek a' tartományokban most itt majd amott történnek. Világos dolog,

hogy egygyenként széllyel-lakó és védelem nélkül lévő polgárok, kiknek ugyan se' céljok se' plánumjok nincsen, ámbár az ő szármjok sokkal nagyobb, csakugyan még sem állhatnak ellent eme mesterséges és számos tolvájsoknak, mellyek az ő szeméik előtt naponként eléfordúlnak, 's a' mellyeknek szemlélésére ők magok is össze szaladnak, hogy azokra bámoszkodjanak, éppen mint az innepi processiókra is össze futni szokott a' sokaság, hogy azon szép muzsikát halgassa, melly azokat kíséri. Én röviden leírom néktek, Uraim, azt a' tegnapi zsinatot, mellyel a' feljebb említett Irás az Ország-lószekhez készítettett: de előre a' dolognak tulajdonképpen való szármozását magyarázom meg. Uraságtok tudják azt, hogy most nállunk a' Respublikáról való idea kapott nagy erőre, minthogy közzülök éppen a' legfennebb-repdesők a' Francia Revolúciónak legservilisebb követőjek, annyi külömbséggel, a' ménnyi egy eredeti festés és egy caricatúra között szokott lenni. Ezen urak most minden tartományainkat különkülön akarják emancipálni, ez által reménlvén, hogy célzásokat legbizonyosabban elérhetik. Igaz, hogy a' Constitúciónak megsértetése által, a' melly ezen Cathegoriákról: Servilis, Liberalis, Afrancesados, Mérséklett, Exaltatus (fennrepdeső), semmit se' tud, 's minden hivatalokat, csak ezen egy feltétel alatt, hogy a' beteteténdő, Státus' polgárja legyen, a' Királynak, a' Ministereknek, 's a' Státustanácsnak választásokra bíz: hanem minthogy a' betetettető személlyekben csakugyan megkívánatik az, hogy a' Constitúziós Systema eránt hajlandók legyenek: ipnen arra a' fogásra találtak céljok' elérhetése végett utat módot a' lázasztók, hogy az Ország-

lőszéknek minden kinevezéseit érteleneknek lenni nyilatkoztatják, 's ez által a' dolgot oda viszik, hogy a' tartományok a' fő várostól egymás után elszakadnak.

(A' többi következik).

B é c s.

Ő Császári Királyi Felsége kegyelmesen méltóztatott a' Magyar Udvar. Fels. Cancelláriánál volt Tiszteletbeli Conceptualis Practicanst Kolo'si és Cseleji Kolo'sy István Urat, tisztének mindenkori serény 's hív teljesítéséért ugyan azon fő Hivatalnál, Tiszteletbeli Udvari Concipistává kinevezni.

Magyar Ország.

A' nem egyesült Görögség Nemzeti Iskoláinak Ő Felségétől Magyar Országra nézve helyben hagyatott rendbeszedetéséhez képest a' Budai Szabad és Kir. Fő Városban lévő községben, melly e' egyik a' leg öregebbek közül, a' helybeli Iskola Felügyelőnek tisztére az illető Kerületi Igazgatásnak beadott javallására Királyi Tanácsos Nesztorovics Ur az egész Magyar Országbeli nem egyesült Görög Iskolák Fő Inspectorra, és Directorra, az Iskolai systema szerent lévő hatalmából a' Tabáni All-Birót, Sztankovics György Urat, választott Polgárt, és a' fegyveres Polgárság között Fő Strázsa Mestert, linck jeles tulajdonságai, 's megbizonyított ügyessége, úgy a' különböző nyelvekben való jártossága, 's az Iskolákhoz vonzó nagy hajlandósága ismeretes, helybeli Direktorrá kinevezte, 's abban megerősítette. Ezen új Director Ur November 22-ken a' község előtt a' Kerületbeli Director Ur által ezen hivata-

lába fényesen beiktattatott, és az Iskolai Elöljárók lajstromába feljegyeztetett.

* * *

Pesti Ujságlevelek szerént az Auróra című hazai Almanak 1822-re megjelent. De minthogy még ekkoráig csupán Pesti Könyvárosoknál találtató, láttatlanban mást nem tehetünk, minthogy azt azon Ujság ítéletével ajánljuk: "

„A' Felséges Császárné és Királyné Asszonyunknak Höfel által srafirozó mód szerint igen díszesen metszett, és szerencsésen eltalált képe ékesíti a' Könyv' homlokát, 's minden Magyarnek szívét elragadó gyönyörűségre emeli, minthogy Nemzetünk' Anyja a' Hazafiúi szép igyekezeteknek, 's Nemzetünk eránt való kegyelmes hódolásának jeléül Felséges képével ezen díszes igyekezetnek fényt, 's az ajánlásnak elfogadásával, azt a' magas oltalmat nyújtani méltóztatott, melly mind a' dolgozó Tudósokba életet, mind a' Nemzeti Olvasókba magok becsülésének érzését öntheti. Illy Felséges oltalom alatt lépven a' napfényre ezen díszes Hazai könyvetske, teljes buzgósággal azon voltak a' munkában részt vevő Tudósok, hogy annak díszét mind külső fényességével, mind belső betsével neveljék. Ezt szerencsésen el is érték, azon Blaschke által rézre metszett képekkel, mellyek az Almanáknak elejét elfoglalván, az Olvasót szépségekkel telyesen meglepik, és a' Munkában követhető előadásoknak olvasására a' figyelmetességet, és vágyását felébresztik. Így jelenik meg Dobozi Magyar Hősnek lóháton feleségével való futásának képe, melly T. T. Kisfaludy Sándor Úrnak határozó Magyar lélekkel leírt Regéjét, elevenen szembe tünteti. — Így a' gyengéd, 's elérzékenyült Zalánnak képe, melly

Gróf Majláth János Urnak, Villi Táncz leírásának képzetét, eleveníti. — Igy Árpádnak Kapitányaival Pannon hegyén állása, melly mintegy az Ország fundálásának idő pontja, Horváth István Urnak bővséges Historiai isméretekkel öszve szott lelkes előadásában, kellemetes világosságra talál. Vannak még két rézre metszett táblák, mellyek Hazánk két gyönyörű tájainak, úgymint: Tihannak, és Fürednek szép tekinteteiket ábrázolják. Illy kellemetes tünemények, beljebb is hasznos, és gyönyörködtető tárgyakra vezetik az Olvasót; mellyek között megkülönböztetve említjük a' folyó írásban lévőket, úgymint: Stetner Máté Urnak jeles oktató elmékedését: „a' Magyar Aszszony törvényes tekintetben“; Gróf Teleki Jósef Urnak Historiai leírását: „Eger Várának ostroma“; Döbrentei Gábor Urnak Poétai leírását: „a' Kenyér mezei diadalom“; Gróf Majláth János Urnak Románját: a' Villi Táncz; Schedius Lajos Urnak: a' Szépség tudománya; Horváth István Urnak leírását: Árpád Pannonia hegyén; Kisfaludy Károly Urnak Drámáját: Nelsor és Aida; Szemere Pál Urnak Leveleit: a' Hivatal; Fáy András Urnak Meséit. — A' Versek között nagy figyelmet érdemel Kisfaludy Sándor Urnak Regéje: Dobozi Mihály és Hitvesse; Kisfaludy Károly Urnak: az Élet Korai; Helmechy Urnak Regéje: Szofronia és Olind. E két utolsót azon tekintetből is a' Tudósok figyelmére móltónak tartjuk, hogy az Olaszoknak mesterséges formájára (octava rima), és pedig szoros nertékben vannak készítve. Ugyan így vagyon írva kis János Superintendens Urnak, az Aurorához írt Verse,

és Gróf Majláth János Urnak: Országunk czímere. — Különös méltósággal, 's igaz poétai Lélekkel, Vitézi Verseken vannak készítve Horváth Endre Urnak poétai leírásai: a' Szittya időről. — De, midőn ezeket említjük, nem akarunk homályt vetni a' Munkában találtató több Verseze-tekre, mellyek mind nagy válogatással vétettek fel, 's Szerzőiket tiszteletből legalább név szerént, ne hogy igen hosszasak legyünk jelentésünkben, megemlíteni kötelességünknek tartottuk: két Kisfaludy, Gróf Majláth János, Gróf Teleki Ferencz, és Jósef, Gróf Desseoffy Jósef, Kazinczy Ferencz, Szemere Pál, Vándorfy, (Bárczay) Kólcsey, Szent-Miklóssy, Vay Ábrahám, Vitkovics Mihály, Töltényi, Balla, Katona, Thaisz András, Szathmáry Jósef, Kis Lajos, Döbröntei Urak. Tisztelettel való említést érdemel az is, hogy a' szép Nemből: Mélt. Úrmenyiné N. J., Képlaky Vilma (Szemeréné), Takáts Judith (Göndörné), M. Ter. kedves darabokkal díszesíték a' gyűjteményt. Három tábla Kóták rekesztik be a' könyvet, mellyek közül az első Fáy László Urtól: Kinizsi Nótája; a' második Kisfaludy Sándor Urtól: Magyartáncz Nóta; harmadik Schreiber Károly Urtól: Magyar Nemzeti Ének Fortepiánóra, Kisfaludy Sándor Urnak Textusa szerént. Ezen díszes készületű Almanáknak gondos Rendbeszedője, és szorgalmatos Kiadója Kisfaludy Károly Ur. A' Munka 23 árkusra terjed. — Nyomtatott Nemes Trattner János Tamásnál. Velin papirosra aranyozott metszéssel, tsinos kötetben az ára 10 for. V. Cz.